

הכל חייבין פרק ראשון הגיגה

ז.

עין משפט
נר מצוה

כז א מיי פ"א מהל
ממנת עמים הלכה
טו סמך לאין רפד:
כח ב מיי פ"ב מהל
בטוים הלכה ז
סמך עין קלמ:
כט ג מיי פ"א מהלסת
מגינה הלכה ז סמך
עין רכ:
ל ד מיי פ"ד מהלסת
אבל הלכה ח:
לא ה מיי פ"א מהל
מ"ה הלכה י טושיע
י"ד רמו טעף ג:
לב ו ז מיי פ"א מהל
מגינה הלכה ז
לז ח ט מיי שס הל' ג:
לד י ב מיי שס הל' ז
ופ"ז שס הלכה ו:

(א) (ג'לה כ:ז) (ב) [עין
מוספת צ"ב קמ: ד"ה בנס
ומוספת במוספת ד: ד"ה
אבל] (ג) [צ"ל אשתיא],
(ד) [צ"ל דמינ]

הגהות הב"ח

(א) גמ' אבל אמרו
הכמים הראייה: (ב) שם
בעיקר הרגל אומרים ר"ל
לר"י ר' יוסף ב"ר יהודה:
(ג) שם אומרים ר' יוחנן
לרש לקמן ר"ד ק"ח
מה אמר: (ד) רש"י ר"ש
הפאה וכו' אפי"ה שיש
לפאה שיעור הכמים נתנו
בו שיעור: (ה) ד"ה ואין
נראהו וכו' לקמן ר"ס ה'
ואפי"ה מה"ד מביט רש"י
וכי אמר ורש"י ה"ס'
ואפי"ה מה"ד בתפלות וכו'
ואפי"ה מה"ד ואפי"ה מה"ד
ספר דב: (ו) תוס' ד"ה ר'
יוחנן וכו' רש"י ר' יוחנן
קרבן בראייה: (ז) בא"ד
ממני בראיית פנים אבל
בראיית קרבן יש לו:
(ח) בא"ד לא יראו פני
ריקם אפילו כל שפוא:
(ט) בא"ד דלא מקבלנין
מיניה טפי משום כל
מוסף וכו' אם יראה הוא
לא פטר וכו' דלא פליגי ר'
יוחנן וכו' יש לו שיעור
הרינו בש עשירי גמ' וכו'
כדלמא פירושנו וכו'
שיעור להבאתו:

תורה אור השלם

1. את הג' המצוות השמיר
שבועת ימים האבל
מצות כאשר צייתך
למועד חידש תאביב פי
בו יצאת ממצרים ולא
יצאת ממצרים:
שמות כג טו
2. שלוש פגמים שבגד
יצאה כל זכורך את פני
אלהך במקום אשר
יצחק בחג המצות ובחג
השבועות ובחג הקצות
ולא יצאה את פני ה'
ירקם: דברים טו טו
3. הוקר רגלך מבית רשע
ון ישבך וישבך:
משלי כו יז
4. אבוא ביתך בעולות
אשלים לך נדב:
ההלים יג יו

רבינו חננאל (המשך)

לקיש נאמרו] לא יעיל אלא
אי מייתי קרבן בהדיה.
ומותיב ר"ל והכתוב ולא
יראו פני ריקם. ופירק ר'
יוחנן יהוה בעיקר הרגל
כי קאמרינן דלא צריך
היכא דאייתי בעיקר הרגל
ולא אייתי בשאר ימות
הרגל. אייתיב לא יראו
פני ריקם בובחים אתה
אומר בובחים או אינו
דמיתני נני בראיית פנים בקרבן
דמיתני ליה כרבי יהושע כדפירשמי
כדי שלא יהא שיעור כלל ולא צריך
לישנא דלמא ואייתי ציוס קאלמר
ללא מקבלנין (ט) משום כל תוסף כיון
דכבר נפיק אבל למחר וליומא
אומרא מני להציא אם יראה והא לא
פטר ליה קרא מה אני במנס רק
בחיובא אבל אי מייתי ספיר מקבלנין
וכן משמע לישנא דלעיל דלמא ולא
אייתי בשאר יומי ולא פליגי רבי יוחנן
רק דלא מיחייב לשתויי אבל אי מייתי
מקבלנין ספיר וריש לקיש לא אימת
אלא משום דמיתני ולא מיתני ליה
קרא ולא דמי האי יש לו שיעור
להציא דירושלמי דהתם מלמטה
מיירי (י) (דמ' הקרבן אבל הכא
קיימינן שיעור בהבאתו ואם נצוא
להשוות יחד הא לקרבן יש לו
שיעור למטה כדלמא דירושלמי וה"ע

והכבורים אין לו שיעור לא למעלה ולא למטה. הדפרידן
דירושלמי רבי זכריה צעי למה לא תנינן עפר
לסוטה אפר פרה רוק צימה דס לפור של מזרוע א"ר יוסי לא אייתנן
בממניי אלא דברים שהיא מוסף עליהן ויש בעשייתן מלוא ולאו אפי"ה
שמוסף עליהן אין בעשייתן מלוא:
גמילות חסדים. דירושלמי
הלא תימא בגופו אבל
בממונו יש לו שיעור וציקור חוליס
דאין לו שיעור כדלמא דנדרים (דף
לט) הוי בכלל גמילות חסדים:
כסבורין אנו רומר ריש לו
שיעור למטה. ופירוש
ליה כאידך תנא דירושלמי דחשיב פאה
דיש לה שיעור למטה:
רבי יוחנן אמר ר' רמי בר רב
בעזרה. דכיון דלמיתני (א) בראייה
חדא זימנא מיפטר צדק אם יראה
או יציא כמו שיראה אבל ראיית
פנים בקרבן יש לו שיעור דכפירא
ליה לרבי יוחנן מעה כסף ושמי כסף
לדוריתא והכי איתא בירושלמי
דמסתא פאה ממני בראייה (ב) אבל
בקרבן יש לו שיעור דל"ר יוחנן מעה
כסף שמי כסף לדוריתא ועוד אמר
במילתין רבי יוחנן כדעמיה דלמר
כל השיעורים הלכה למשה מסיני
ואמר מעה כסף ושמי כסף לדוריתא
וריש לקיש דמוקי לה כרבי פנים
בקרבן כפירא ליה כרבי (ג) (הדענ)
דלמר מעה כסף קרא שמי כסף לרשע
וכן אמר התם לא יראו פני (כ) כל שהוא
אבל חכמים נתנו להם שיעור מעה
כסף שמי כסף ומיהו ה"ס'
שלנו לא נחית להכי אלא להך לישנא
קמא משמע דבעי למימר דמיתנינן
מייתי חף צמוע הלך לא מני
לאוקמי בראיית קרבן דלא לא מיחייב
כלל להציא אבל בראיית פנים מיחייב
לצוא חדא זימנא ומשם (וה) והלאה
אין לו שיעור וריש לקיש אמר
דמיתני נני בראיית פנים בקרבן
דמיתני להציא וז"מ ר"י לומר
דכפירא ליה כרבי יהושע כדפירשמי
כדי שלא יהא שיעור כלל ולא צריך
לישנא דלמא ואייתי ציוס קאלמר
ללא מקבלנין (ט) משום כל תוסף כיון
דכבר נפיק אבל למחר וליומא
אומרא מני להציא אם יראה והא לא
פטר ליה קרא מה אני במנס רק
בחיובא אבל אי מייתי ספיר מקבלנין
וכן משמע לישנא דלעיל דלמא ולא
אייתי בשאר יומי ולא פליגי רבי יוחנן
רק דלא מיחייב לשתויי אבל אי מייתי
מקבלנין ספיר וריש לקיש לא אימת
אלא משום דמיתני ולא מיתני ליה
קרא ולא דמי האי יש לו שיעור
להציא דירושלמי דהתם מלמטה
מיירי (י) (דמ' הקרבן אבל הכא
קיימינן שיעור בהבאתו ואם נצוא
להשוות יחד הא לקרבן יש לו
שיעור למטה כדלמא דירושלמי וה"ע

הפאה. לא נתנה זו תורה שיעור (י) ואפי"ה שאין לפאה שיעור נתנו
זו חכמים שיעור אחת מששים: וכן הנכורים. ולקחת מראשית כל
פרי האדמה (דברים כו) ולא נאמר כמה: והראיון. לקמן מפרש:
אמר רבי יוחנן כסבורין היינו לפרש. האי אין לו שיעור דקמני
הכא: **אין להן שיעור למעלה.** שביא
כמה שיראה: **אבל למטה יש לו**
שיעור. שלא לפחות ממעה כסף כמו
שננינו צמטנינו והיינו סבורין
לשיעור לדוריתא הוא: **עד שצא**
ר' אושעיא כרבי ולימד. כרבי גדול
דכרו: **ולימד שאין לו שיעור לא**
למטה ולא למעלה. מן המורה: **אבל**
חכמים כו'. כלומר שיעור מעה
כסף ושמי כסף האמור צמטנינו
בראייה וצמטנינו מדברי חכמים הוא:
אבל אמרו חכמים גרסינן: מאי
הראיון. ולא תנא הראייה ליהוי
משמע דמי עולה דאלו השתא לאו
דמיים משמע אלא צמטני ראיית
פנים: רבי יוחנן אמר ראיית פנים
בעזרה. כמה פעמים שהוא חפץ
צא ומראה עצמו בעזרה ואין צריך
להציא קרבן צדק ראייה וראייה:
ראיית פנים בקרבן. וצריך להציא
קרבן על כל פעם ופעם: **בעיקר**
רגל. ציו"ט ראשון: **בזבחים.** צריך
להציא קרבן בהמה הזבחים צסקין
ולא עולת העוף שהיא נמלקת:
ואמרה חגיגה רגל. למאכל הדיוט:
ונאמרה ראייה לגבוא. דלא לא יראו
פני דמכבי משמע לצורכי אני שואל:
מה חגיגה האמורה להדיוט זבחים.
של בהמה דמכבי לא ילין חלב חגי
עד צקר (שמות כג) צמירי דלית
ליה חלב הקרבן לגבוא קאלמר: ואין
נראהו חלאין. מפרש לקמן (ז) **במטאוס**
ואשמום. שלא משמא ומוקק להציא
חטאת ואשם: **מיני רעך.** מבית
אוהבך הקצ"ה שקרא ישראל רעים
שנאמר למען אחי ורעי (פסלים קכג):
סבר רבי יוסף למימר כו'. דאי לאו
הכי מאי אין נראהו חלאין דליגי מצבל
זכורך אי שלא יהיו חליין עולין מוזכרך
נפקא שהרי כל הזכרים צבלל זכורך:
א"ל

הפאה יוהבכורים יוהראיון יוגמילות חסדים
הותלמוד תורה א"ר יוחנן כסבורין אנו לומר
הראיון אין לו שיעור למעלה אבל יש לו
שיעור למטה עד שבא ר' אושעיא ברבי
ולימד הראיון אין לו שיעור לא למעלה ולא
למטה י' אבל (ח) חכמים אומרים הראייה מעה
כסף והחגיגה שתי כסף מאי הראיון רבי יוחנן
אמר ראיית פנים בעזרה וריש לקיש אמר
ראיית פנים בקרבן בעיקר הרגל כולי עלמא
לא פליגי דראיית פנים בקרבן כי פליגי
בשאר ימות הרגל כל היכא דאתא ואייתי
כולי עלמא לא פליגי דמקבלנין מיניה כי
פליגי דאתא ולא אייתי דר' יוחנן סבר ראיית
פנים בעזרה דכל אימת דאתי לא צריך
לאיתויי ריש לקיש אמר ראיית פנים בקרבן
דכל אימת דאתי צריך לאיתויי אייתיביה ריש
לקיש ברבי יוחנן ו' ולא יראו פני ריקם ריש
ליה בעיקר הרגל אייתיביה ולא יראו פני
ריקם בובחים אתה אומר בובחים או אינו
אלא בעפופת ומנחות ודין הוא נאמרה
חגיגה להדיוט ונאמרה ראייה לגבוא מה
חגיגה האמורה להדיוט זבחים אף ראייה
האמורה לגבוא זבחים ומה הן זבחים
עולות אתה אומר עולות או אינו אלא
שלמים ודין הוא נאמרה חגיגה להדיוט
ונאמרה ראייה לגבוא מה חגיגה האמורה
להדיוט בראוי לו (ט) וכן בדין שלא יהא שולחנך מלא
ושולחן רבך ריקם א"ל בעיקר הרגל אייתיביה
(ט) ר' יוסי בר' יהודה אומר שלש רגלים בשנה
צטמו ישראל לעלות ברגל בחג המצות ובחג
השבועות ובחג הסוכות ואין נראהו חלאין
משום שנאמר כל זכורך ואין נראהו ריקנים
משום שנאמר ולא יראו פני ריקם א"ל בעיקר
הרגל אייתיביה ר' יוחנן לריש לקיש (ט) יראה
יראה מה אני בחנם (א) אף אתם בחנם (ב) אלא
פליגי דאתא ולא אייתי כולי עלמא לא פליגי דעיל ומתחזי ונפיק כי
הוא דאין לה שיעור הא לקרבן יש לה שיעור וריש לקיש אמר ראיית
פנים בקרבן כדאפילו קרבן גמי אין לו שיעור אייתיביה הוקר רגלך מבית
רעך התם בחטאות ואשמות כדרכי לוי דרבי לוי רמו כתיב הוקר
רגלך מבית רעך וכתיב אבא ביתך בעולות לא קשיא כאן בחטאות
ואשמות כאן בעולות ושלמים תניא גמי הכי הוקר רגלך מבית רעך
בחטאות ואשמות הכתוב מדבר אתה אומר בחטאות ואשמות או אינו
אלא בעולות ושלמים כשהוא אומר אבוא ביתך בעולות אשלם לך נדרי
הרי עולות ושלמים אמור הא מה אני מקיים הוקר רגלך מבית רעך
בחטאות ואשמות הכתוב מדבר: ואין נראהו חלאין כו': סבר רבי יוסף
למימר מאן דאית ליה עשרה בנים לא ליסקו האידינא חמשה ולמחר חמשה

בכל יום ולהביא חטאת ואשם וכד' לוי דאמר כתוב אחד אומר ביתך בעולות ושלמים אבוא ביתך והא דכתב הוקר רגלך בחטאות ואשמות. תניא גמי הכי כשנראה
רעך ומשני לא קשיא הא בעולות ושלמים אבוא ביתך והא דכתב הוקר רגלך בחטאות ואשמות. תניא גמי הכי כשנראה

(א) דכרי רבינו אלעזר טעם לפי סוגיית הגמ' ואולי דגירסת אחרת היה לו ו"ע.